

Respons

Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

- Har det skjedd noen endringer i gulfstatenes lovverk det siste året som har betydning for oppholdsvilkårene for palestinere med syriske dokumenter?
- Er det samsvar mellom lovgiving og praksis?
- Er praksis forutsigbar?
- Gir noen av gulfstatene noen form for beskyttelse/behandler de søknader om beskyttelse?
- Hva er gjeldende regelverk med hensyn til innreise, mulighet for arbeidstillatelse, osv.?
- Hva skjer konkret med de som befinner seg i landet uten lenger å ha en tillatelse: Har de et tålt opphold, eller ev. en utreiseplikt, og hva innebærer dette i praksis?
- Kjenner Landinfo til om det har skjedd deportasjoner til Syria?
- Er det av betydning at man har hatt langvarig oppholdstillatelse eller har nær familie som har det?
- Hva er regelverket for innreise/fornytt opphold der personen har hatt gyldig arbeidstillatelse, men har oppholdt seg mer enn seks måneder utenfor landet?
- Finnes det noe oppdatert informasjon om regelverk med hensyn til *non-refoulement*?

Innledning

Denne responsen handler om oppholdsvilkårene for palestinere med syriske dokumenter i følgende gulfstater: De forente arabiske emirater (FAE), Kuwait, Oman, Qatar og Saudi-Arabia. Nærmere bestemt gjelder dette palestinere som har eller har hatt ulike typer oppholds-/arbeidstillatelse i en av de nevnte gulfstatene.

Respons **Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter**

Avslutningsvis blir forutsigbarheten av myndighetenes praksis kommentert.

Svært mange av spørsmålene i denne responsen knytter seg til det som er dekket i Landinfos to responser av 25. oktober 2016 om henholdsvis flyktninger i gulfstatene og syrere i gulfstatene (Landinfo 2016a; 2016b). For å undersøke om det har kommet endringer i lovverk eller myndighetspraksis på dette feltet det siste året, har Landinfo gjort undersøkelser i åpent tilgjengelige kilder og kontaktet ulike kilder som opererer i regionen.

Etter hva vi kan se, er det ikke gjort endringer i gjeldende lovverk som vi har oversikt over i noen av landene. Hva gjelder myndighetspraksis, er denne ikke offentlig tilgjengelig, og når den endres, blir dette sjelden kunngjort. Våre kilder er dels åpent tilgjengelige skriftlige kilder, og dels kilder vi har kontaktet direkte.

Søk i landinformasjonsportalene Refworld, ECOI og EASO COI Portal fremskaffer informasjon om flyktninger generelt i gulflandene, og iblant også om palestinere generelt. Derimot finner vi ikke informasjon om palestinere med syriske dokumenter spesielt. Det samme bildet fremtrer ved søk i en rekke andre åpne kilder:

- FN-organisasjoner
- Andre lands landkunnskapsnettsteder
- NGOers nettsteder
- Myndigheter i gulfland sine nettsteder
- Ikke-offisielle nettsteder med informasjon om arbeids- og oppholdsmuligheter i gulfland
- Regionale medier

Vi har også tatt kontakt direkte med relevante kilder – NGOer, forskere og internasjonale organisasjoner med lokal tilstedeværelse i regionen. De av dem som i det hele tatt har svart, har også vist seg å mangle spesifikk informasjon om palestinere med syriske dokumenter. Hvordan palestinere med syriske dokumenter er blitt håndtert med tanke på innreise- og oppholdsmuligheter i gulflandene, er derfor noe vi ikke har kunnet danne oss noe konkret bilde av.

Hvor oppdatert og pålitelig er informasjonen?

Det har vært generelt vanskelig å skaffe sikker og oppdatert informasjon om dette temaet. Det har vært to hovedutfordringer:

Den ene er at myndighetspraksis ikke offentliggjøres og i tillegg er flytende, og at endringer ikke kunngjøres før de blir iverksatt. Det er mulig å få oversikt over hva som er gjeldende lovgivning i åpne kilder. Derimot er det ikke like enkelt å få innsyn i eventuelle forskrifter under loven, og i hvordan den blir praktisert. I den sammenheng blir man henvist til lokale kilder eller kilder som har egen erfaring med forholdene. Kilder med lokalt nærvær i regionen som Landinfo har kontaktet, er UNHCR og IOM, forskere og palestinske organisasjoner. Disse har hatt lite å bidra med til den foreliggende undersøkelsen, eller de har ikke svart. Videre har vi kildemateriale fra informasjonsreiser til Kuwait og Emiratene i 2011 og 2014.

Den andre utfordringen er at vi i hele det tilgjengelige kildegrunnlaget ikke har funnet en eneste kilde som eksplisitt belyser situasjonen for palestinere med syriske dokumenter. Vi har derfor

Respons Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

valgt å anta at vi kan betrakte denne kategorien analogt med syriske flyktninger generelt, siden det syriske reisedokumentet til palestinere gir adgang til retur til Syria. Vi har likevel ikke helt sikre holdepunkter for å vurdere den fulle holdbarheten av en slik analogi.

I kildematerialet har vi ellers ikke kommet over noen vurderinger av hvorvidt krigen i Syria har gjort at gulfstatene håndterer palestinere fra Syria på en annen, eventuelt strengere måte enn andre. Vi kan derfor ikke fastslå om palestinere med syriske dokumenter blir ekstra hardt rammet.

Informasjon om relevant lovverk

Det Genève-baserte forskningssenteret Global Detention Project (GDP) utgir landrapporter om bruk av internering og deportasjon av migranter. Disse rapportene oppgir hvilket lovverk som gjelder for arbeidsmigranternes innreise og opphold i de enkelte landene. Blant gulflandene er det bare Oman som har et eget regelverk for flyktninger og asylsøkere (Landinfo 2016a). I de andre gulflandene er det dermed lovverket om arbeid og opphold for utlendinger som anvendes overfor flyktninger og asylsøkere. GDPs rapporter er oppdaterte per januar 2016. Der det er relevant, er det vist til disse.

Vi finner ellers ingen nyere informasjon om lovverket som gjelder for flyktninger og asylsøkere i de aktuelle landene, enn den som er lagt frem i Landinfo 2016a (s. 2–3) og GDPs oversikter. Blant kildematerialet som ellers er undersøkt, er ratifikasjonsoversiktene fra FNs menneskerettighetskontor (OHCHR u.å.a-e). Se også Landinfo 2016b, s. 5.

Generelt om samsvar mellom lovgiving og praksis

Det er vanskelig å finne informasjon som viser hvordan regelverket praktiseres. Vi kan derfor ikke beskrive konkret hva som skjer for eksempel med palestinere med syriske dokumenter som prøver å komme inn i et av gulflandene uten innreisetillatelse. Vi kan heller ikke fremlegge noen spesifikk informasjon om hva som skjer med palestinere med syriske dokumenter som blir fratatt sin tillatelse før utløp, eller ikke får den fornyet.

Der hvor det er aktuelt, blir forholdet mellom lov og praksis behandlet under de enkelte temaene nedenfor.

Er praksis forutsigbar?

Praksis fremstår ikke som forutsigbar. Sikkerhetsmyndighetene kan når som helst overstyre de myndighetene som utsteder oppholdstillatelse til utlendinger som oppholder seg i gulflandene. Skiftende politiske forhold kan også gi uventede endringer i myndighetspraksis, som ikke varsles.

Eksempelvis gjengir den syriske opposisjonsavisen Syrian Observer (2017) en arabisk artikkel fra al-Quds al-Arabi, datert 17. oktober 2017, om at 50 syriske familier med lovlig opphold i FAE, uten forvarsel i oktober 2017 ble deportert på grunnlag av myndighetenes sikkerhetsvurderinger. Familiene skal ha bli gitt 24 timers frist, men ingen begrunnelse. Samtidig skal det ikke ha blitt stemplet noe i passene deres som ville vist at de var blitt deportert. Ifølge et medlem av en av de aktuelle familiene skulle et annet medlem være knyttet til forretningsvirksomhet med Qatar som på det aktuelle tidspunktet var under handelsblokade av bl.a. FAE. Myndighetene skal ha anført at familien arbeidet sammen med Qatar.

Respons Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

Det var ikke opplyst i artikkelen om hvorvidt noen av dem også var borgere av andre land enn Syria, eller om det var palestinere blant dem.

Oppholdstillatelsen som gis til arbeidsmigranter i gulflandene er midlertidig, og det er få muligheter til å få permanent opphold eller statsborgerskap (Valenta & Jakobsen 2017, s. 55–56). Dette kan gjøre oppholdsgrunlaget usikkert når politiske forhold endrer seg. Gulfstatene har for eksempel demonstrert at de er villige til å benytte arbeidsinnvandrere fra bestemte land som et virkemiddel i sin utenrikspolitikk ved å utvise personer fra gitte land som en reaksjon mot politikken som deres hjemland fører. Det mest kjente eksempelet fant sted på 1990-tallet da henholdsvis saudiarabiske og kuwaitiske myndigheter utviste store antall jemenitter og palestinere som en reaksjon på Jemens og PLOs holdning til den irakiske invasjonen av Kuwait (Valenta & Jakobsen 2017, s. 40).

Gir noen av gulflandene noen form for beskyttelse eller behandler søknader om beskyttelse?

Vi har ingen nyere informasjon enn det som er oppgitt i Landinfos nevnte responser (2016a; 2016b), hvor det fremgår at ingen av landene har signert Flyktningkonvensjonen eller andre relevante regionale konvensjoner. Personer som *de facto* er på flukt, blir i gulflandene behandlet som arbeidsmigranter på linje med øvrige slike. Personer som søker asyl gjør dette ved det stedlige UNHCR. Et unntak her er Oman, som har et eget regelverk for flyktninger og asylsøkere. En anerkjennelse av UNHCR innebærer for øvrig ikke at en person får oppholdstillatelse av en gulfstat.

Forskeren Françoise de Bel-Air (epost, 2016) sier til Landinfo at personer på flukt får innreise i gulfstatene på grunnlag av arbeidsvisum og en oppholdstillatelse fra innenriksdepartement i landet det gjelder. Ifølge henne vil det være opp til innenriksdepartementet å gi, eventuelt fornye, oppholdstillatelsen. Landinfo har sendt forespørsel til de Bel-Air om hvorvidt dette også gjelder for palestinere med syriske dokumenter, og hun svarer (epost, 7. november 2017) at hun ikke har kommet over informasjon som kan styrke eller svekke en slik antakelse.

Vi har ikke kunnet skaffe oversikt over hvorvidt det er noen, eventuelt hvor mange, palestinere med syriske dokumenter som befinner seg i de enkelte landene. Myndighetene i gulflandene publiserer ikke data som dokumenterer innvandring.

I en epost til Landinfo (21. september 2016) skrev forskeren Françoise de Bel-Air at gulfstatene selv oppgir at de har avstått fra å deportere syrere som befant seg i en «irregulær administrativ situasjon», som for eksempel å ha oversett visumet sitt. På forespørsel til henne om dette også gjelder for palestinere med syriske dokumenter, svarer hun (epost, 7. november 2017) at hun ikke har kommet over noe informasjon som kunne styrke eller svekke en slik antakelse.

Gjeldende regelverk for innreise og mulighet for arbeidstillatelse

Landinfo har ikke lyktes i å finne informasjon i åpne kilder om det foreligger noe regelverk spesifikt knyttet til palestinere med syriske dokumenter.

I 2016 spurte Landinfo forskeren Françoise de Bel-Air om syrere som hadde forlatt gulfland kunne returnere dit hvis de hadde gyldig arbeidstillatelse, alternativt ikke hadde dette. de Bel-Air svarte (epost, september 2016) at det ikke er noen fastsatt praksis (*policy*) i gulfstatene. Praksis er til enhver tid avhengig av de respektive lands innenriksdepartementer, som legger sikkerhetsvurderinger til grunn for oppholdstillatelse. Uten sikkerhetsklarering, er ikke

Respons Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

arbeidstilbud tilstrekkelig grunnlag for å gi tillatelse. Syrere blir ofte nektet innreise av sikkerhetsgrunner. Personlige kontakter kan, ifølge Bel-Air, i endel tilfeller være til fordel for søkeren.

Generelt vil vi anta at tilsvarende praksis vil gjelde for palestinere med syriske dokumenter som for syrere. Noe mer konkret informasjon om hvordan nettopp denne gruppen blir behandlet i den aktuelle sammenhengen, har vi likevel ikke kunnet fremskaffe.

Landinfo har sendt forespørsel til de Bel-Air om hvorvidt ovennevnte også gjelder for palestinere med syriske dokumenter. Hun svarer (epost, 7. november 2017) at hun ikke har kommet over noe informasjon som kunne styrke eller svekke en slik antakelse.

Landinfo har også sendt forespørsler til UNHCR og IOM i regionen om hvordan palestinere med syriske dokumenter som prøver å reise inn gulfland uten innreisetillatelse, blir behandlet av myndighetene, men ikke fått noe svar.

Der hvor vi har funnet informasjon, gjelder dette Kuwait og Oman. For Kuwaits vedkommende er det slik at alle ikke-kuwaitere kommer inn under immigrasjonslovgivningen, også de som er registrert ved UNHCR. I lovgivningen er det satt et krav om sponsorskap gjennom arbeid, investering eller familierelasjon som forutsetning for lovlig opphold. Kuwaits regler for arbeids- og oppholdstillatelser er lagt ut på informasjonsnettstedet Visit Kuwait (2017). Palestinere er ikke nevnt spesielt der.

I 2017 åpnet Kuwait ifølge Gulf News (2017) for at palestinske lærere for første gang siden 1991 igjen kunne få jobbe i Kuwait. Som vilkår ble det stilt krav om pass eller reisedokumenter fra PA eller et annet land enn Syria, Jordan og Egypt, slik at det ville være mulig for Kuwait å deportere dem dersom de brøt kuwaitisk lov. Arab Times (2017) meldte at Kuwait ville kreve at den enkelte søkeren hadde et laissez-passer i tillegg til pass, også dette for å sikre muligheten til eventuell deportasjon. Det sto ikke noe om det var stilt krav om laissez-passer fra noen spesifiserte land, eller om det gjaldt tredjeland generelt.

Om tilsvarende vilkår gjelder generelt for palestinere med syriske dokumenter, har vi ikke informasjon om. Muligens er vilkåret en indikasjon på det, men det kan også tenkes at siden lærerne er en gruppe som Kuwait har åpnet spesielt for, kan vilkåret være avgrenset til kun denne spesifikke gruppen.

Om dette vilkåret gjelder på liknende vis i de andre gulfstatene, har vi ikke informasjon om.

Når det gjelder Oman, så krever dette landet visum for innreise, bortsett fra for borgere av gulfstatene. Utlendinger bosatt i gulfstatene må ha gyldig visum. Det er en rekke typer visum (Sultanate of Oman 2017). Palestinere med reisedokumenter fra PA må ha visum. Det står ingenting i informasjonen fra myndighetene om egne regler for palestinere med reisedokumenter fra Syria.

I den omanske lovgivningen settes det krav om sponsorskap gjennom arbeid, investering eller familierelasjon som forutsetning for lovlig opphold. Landets utlendingslov (Foreign Residency Law) har bestemmelser om politiske flyktningers plikter og rettigheter (UNHCR 2015, s. 1).

Ifølge GDP (2016b) skiller Oman seg ut fra de øvrige gulflandene ved å ha en egen asyllovgivning. Politisk asyl kan gis, med mindre grunnlaget strider mot hensyn til Omans interne politiske forhold eller islam. UNHCR har ikke noe nærvær i landet.

Respons **Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter**

Hva skjer med Syria-palestinere som befinner seg i et gulfland uten å ha tillatelse – har de tålt opphold, eventuelt utreiseplikt, og hva innebærer dette i praksis?

Tilgjengelig informasjon gir grunnlag for en kort omtale av de enkelte land. Dette er likevel generell informasjon som ikke omhandler palestinere med syriske dokumenter. Spesifikk informasjon om denne gruppen, finner vi heller ikke for dette temaet.

Landinfo har sendt forespørsler til UNHCR og IOM i regionen om hvilke tiltak som vil bli truffet mot en palestiner med syriske dokumenter som ikke har fått fornyelse, og ikke lenger har lovlig opphold. Her spurte vi spesifikt om det likevel vil bli gitt forlengelse eller et tålt opphold ut fra situasjonen i Syria. Imidlertid har vi ikke fått svar.

Landinfo har ikke lyktes i å finne informasjon i åpne kilder om det foreligger noe eget regelverk spesifikt knyttet til palestinere med syriske dokumenter. Forespørsler om hvorvidt det finnes en egen praksis for dem, sendt til to palestinske organisasjoner i Midtøsten, har ikke blitt besvart.

Kuwait

GDP sin rapport for Kuwait (2016a) sier ikke noe eksplisitt om praksis overfor personer som mangler en formell tillatelse, men nevner at personer som har vært i landet tidligere, og som ikke har reist ut via utreisekontrollen, i myndighetenes oversikter vil være registrert som personer som ikke har forlatt landet, altså oversittet visum eller oppholdstillatelse. Slike personer blir ofte arrestert når de reiser inn i landet igjen. Som eksempel viser rapporten til personer som har ankommet med sivilt fly, men reist ut med militært fly. Det blir ikke sagt noe mer om hvem som reiser på denne måten. Selv om det ikke er nevnt, kan det tenkes at også personer som har reist ut på andre måter uten at utreisen er blitt registrert, vil kunne bli arrestert ved gjeninnreise.

Kuwait har ikke noen flyktning- eller asyllovgivning, og det er UNHCR som registrerer personer som søker om beskyttelse, men uten at en anerkjennelse fra UNHCR innebærer at personer får oppholdstillatelse i landet. GDP viser til at flyktninger ikke blir deportert til opprinnelseslandet, men kan bli holdt arrestert ved manglende oppholdstillatelse.

Ved opphør av oppholdstillatelsen er man forpliktet til å forlate landet, i henhold til Residence Law av 2014. Brudd på utreiseplikten kan straffes med inntil tre års fengsel eller bot på inntil 3000 dinarer (ca. 80 000 NOK). For personer i denne situasjonen vil UNHCR ofte søke å finne varige løsninger, hovedsakelig gjenbosetting i tredjeland (GDP 2016a).

Oman

Vi finner ikke informasjon som gir noe konkret grunnlag for å vurdere hva som i praksis skjer dersom en utlending oppholder seg i landet uten en formell tillatelse.

I henhold til § 29 i Foreign Residency Law kan en utlending som har reist inn ureglementert, deporteres for egen, eventuelt arbeidsgivers, regning. Etter § 31 kan statsadvokaten tilbakekalle oppholdstillatelsen dersom statens sikkerhet eller den offentlige orden og moral tilsier det, eller hvis han/hun livnærer seg på ulovlig vis. Statsadvokaten kan i slike tilfeller også beordre vedkommende deportert, sammen med eventuelle forsørgede familiemedlemmer (*dependants*). En som har fått utreiseplikt, kan etter § 32 deporteres dersom utreise ikke har skjedd etter en nærmere fastsatt tidsfrist (GLMM 2013).

Qatar

Vi finner ingen informasjon som gir noe konkret grunnlag å vurdere hva som i praksis skjer ved manglende oppholdstillatelse.

Respons Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

En som har mistet oppholdstillatelsen kan i henhold til Sponsorship Law § 38, arresteres dersom ikke utreise har skjedd innen 30 dager etter at oppholdstillatelsen bortfalt (§ 11).

Deportasjon er regulert i lovens kapittel 5 Deportation and the Order to Leave the State.

§ 38 gir innenriksdepartementet fullmakt til å arrestere og internere en utlending som har et 30 dagers vedtak om deportasjon mot seg. Vedtaket kan forlenges flere ganger.

Etter § 37 kan en utlending deporteres på grunnlag av å utgjøre en trussel mot landets sikkerhet, økonomi, eller offentlig helse eller moral (GDP 2016c).

Saudi-Arabia

GDP (2016d) påpeker at de ikke har kommet over konkrete tilfeller der vernet mot vilkårlig behandling som er sikret i straffeprosesslovgivningen, har blitt gjort gjeldende overfor personer som har sittet arrestert for brudd på immigrasjonslovgivningen. Mens Saudi-Arabia etter borgerkrigens utbrudd i Syria i 2011 skal ha latt mange syrere få bli i landet etter utløpt visum, skal denne praksisen ha blitt strammet inn fra 2015 av på bakgrunn av at arbeidsmarkedet ikke kunne ta imot flere, ifølge GDPs rapport.

En utlending som ikke lenger har oppholdstillatelse, plikter å forlate landet. Så fort arbeidskontrakten utløper, utløper også oppholdstillatelsen automatisk. Personen må da forlate landet innen en frist som blir stemplet i passet. Innenriksdepartementet kan ellers når som helst og uten begrunnelse tilbakekalle en utlendings oppholdstillatelse (GDP 2016d).

Françoise de Bel-Air skriver i en rapport fra 2015 (s. 7) at i Saudi-Arabias tilfelle blir ikke palestinere (og syrere) deportert. Hun presiserer imidlertid ikke om dette også omfatter palestinere med syriske dokumenter.

I visse tilfeller kunne forstyrrelse av den offentlige orden bli møtt med advarsler om deportasjon, men de Bel-Air hadde ikke funnet noe belegg for at deportasjon fra Saudi-Arabia faktisk var blitt iverksatt i slike tilfelle, eventuelt til hvor.

Selv om eksemplene hennes gjelder syriske *de facto* flyktninger kan vi muligens i lys av hva de Bel-Air ellers skriver om at flyktninger generelt blir behandlet slik, anta at dette også vil gjelde eventuelle palestinere med syriske dokumenter. Vi har imidlertid ikke noen spesifikk dokumentasjon om dette. Landinfo har sendt forespørsel til de Bel-Air om hvorvidt dette også gjelder for palestinere med syriske dokumenter, og hun svarer (epost, 7. november 2017) at hun ikke har kommet over noe informasjon som kunne styrke eller svekke en slik antakelse.

FAE

I rapporten fra GDP (2016e) blir det referert til lovgivning som skal gi migranter og flyktninger vern. Samtidig blir det anført at det fremstår som å være et stort gap generelt mellom lovgivning og myndighetspraksis i FAE. Det vises for eksempel til vilkårlige arrestasjoner og generelt diskriminerende praksis overfor migrantarbeidere. Hva gapet ellers konkret består i, blir det ikke gått nærmere inn på.

I medhold av loven kan myndighetene arrestere og deportere utlendinger som straff for brudd på immigrasjonslovgivningen. Etter loven om utlendingers innreise og opphold (Federal Law No. 6 on Entry and Residence of Aliens, § 23), kan en utlending med lovlig opphold likevel bli deportert dersom bl.a. sikkerhetshensyn taler for det (GDP 2016e).

Flyktninger og statsløse kan holdes internert frem til et tredjeland aksepterer å gjenbosette dem. Myndighetenes samarbeid med UNHCR har ført til at flyktninger generelt tillates å forbli i

Respons **Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter**

landet inntil UNHCR finner en løsning for dem, noe som trolig betyr opphold i et annet land. FAE skal ifølge rapporten fra GDP ha «regularisert» statusen til flere titusen syriske flyktninger, selv om de formelt sett ikke betraktes som flyktninger. Rapporten nevner ikke palestinere spesielt, verken i denne eller øvrige sammenhenger.

En som mister tillatelsen, plikter å forlate landet når tillatelsen er kansellert. Dersom man da ikke forlater landet, kan man interneres i inntil tre måneder. Department of Nationality and Immigration kan beordre enhver utlending som ikke har lovlig opphold, deportert. En utlending som har lovlig opphold, kan deporteres hvis han/hun har vært straffedømt og domstolen har beordret deportasjon, hvis vedkommende ikke har inntekt, eller hvis sikkerhetsmyndighetene anser at landets sikkerhet, offentlighetens interesse eller den offentlige moral taler for det (GDP 2016e).

Ifølge Françoise de Bel-Air har det blitt rapportert at syrere i FAE også var blitt arrestert og truet med deportasjon for ikke å ha betalt gebyr for å ha oversittet visum/oppholdstillatelse. Hvorvidt noe av dette var blitt effektivt, eventuelt med retur til Syria, var ifølge de Bel-Air ikke klart (epost, 2016).

Er det av betydning at man har hatt langvarig oppholdstillatelse, eller har nær familie som har det?

Vi har ikke noen konkret informasjon om hvorvidt det forekommer ulik behandling av personer som har hatt svært langvarig opphold og som har nær familie i landet, og personer som har hatt kortere opphold og svakere tilknytning. I tidligere rapporter har vi lagt frem indikasjoner på at langvarig opphold i kombinasjon med å ha nær familie i landet, kan styrke mulighetene til å få bli der selv uten et arbeidsforhold. I visse tilfeller kan et familiemedlem sponse et annet. Personer som gjennom lang tids botid i et gulfland har opparbeidet seg gode kontakter blant myndigheter og personer i posisjon, kan ha fordeler av det (Landinfo & Migrationsverket 2013, s. 12–13).

Françoise de Bel-Air skriver i en epost til Landinfo (2016) at det i gulfstatene ikke er noen fast myndighetspraksis annet enn det som blir bestemt ut fra sikkerhetshensyn. Hun viser til at gulfstater som for eksempel Kuwait og Saudi-Arabia hevder at de har lagt til rette for (*facilitated*) familiegjennforening for syrere, og at enkelte syriske flyktninger faktisk har fått reise inn i Saudi-Arabia i den forbindelse. Samtidig sier hun at det ikke foreligger noen tall fra myndighetene som kan underbygge påstandene deres.

Landinfo har sendt forespørsel til de Bel-Air om hvorvidt dette også gjelder for palestinere med syriske dokumenter, og hun svarer (epost, 7. november 2017) at hun ikke har kommet over noe informasjon som kunne styrke eller svekke en slik antakelse.

Mulighet for innreise/fornytt opphold der personen har hatt gyldig arbeidstillatelse, men har oppholdt seg mer enn 6 måneder ute av landet

Vi har ikke kunnet finne noe særlig informasjon av nyere dato som kan belyse verken regelverk, aktuell praksis, eller graden av samsvar mellom regelverk og praksis.

Ifølge Action Group for Palestinians in Syria (AGPS 2017), en menneskerettighetsgruppe i London som primært følger situasjonen for palestinere i Syria, blir palestinere som oppholder seg mer enn 3–6 måneder utenfor gulfstatene, fratatt det AGPS kaller «retten til provisorisk opphold». Hva de mener med dette er ikke forklart, men det er nærliggende å tolke det som den

Respons Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

adgangen mange flyktninger får til å oppholde seg der ved at myndighetene ser gjennom fingrene med utløpte arbeidsforhold.

Den mest konkrete informasjonen vi ellers har kommet over i åpne kilder, er en respons fra de kanadiske utlendingsmyndighetene IRB fra 2002 som berører temaet som del av et svar på spørsmål om opphold og rettigheter for palestinere i FAE. I den kanadiske responsen blir det innledningsvis understreket at informasjonstilgangen er svært knapp. Det spesifikke delspørsmålet om muligheter til å vende tilbake etter mer enn 6 måneders fravær blir ikke besvart (IRB 2002). En operasjonell plan for gulfstatene fra UNHCR (2008 s. 12–13) omtaler palestinere i generelle termer og legger ikke frem noen mer konkret informasjon.

Omfattende kildesøk har ikke fremskaffet noen nyere informasjon enn dette.

Oppdatert informasjon om regelverk med hensyn til non-refoulement

I en epost til Landinfo i september 2016 skrev de Bel-Air at hun ikke hadde kunnet finne noen formelle lovtekster som etablerer forpliktelse for gulfstatene til prinsippet om non-refoulement.

Ifølge en artikkel fra Reuters fra september 2015 (Browning & Bayoumy 2015) uttaler UNHCR seg imidlertid positivt til at gulfstatene ikke repatrierer flyktninger til krigsrammede land, og at de tar humanitære hensyn i betraktning overfor dem som oversitter sine oppholdstillatelser. Samtidig har gulfstatene ifølge artikkelen strammet inn overfor syrere og palestinere fra 2011 av. Det blir ikke sagt noe om hva innstrammingene består i, og om de også omfatter palestinere med syriske dokumenter.

Både Reuters-artikkelen og en artikkel i The Intercept (Hussein 2014) omtaler en statsløs palestinsk aktivist ved navn Iyad el-Baghdadi, som ble deportert fra FAE, muligens som følge av å ha kritisert myndighetenes utenrikspolitikk. Denne personen skal inneha egyptiske reisedokumenter og skal etter å ha sittet internert i Abu Dhabi i tre uker, ha blitt satt på et fly til Malaysia for så å ha blitt nektet innreise der. Han skal senere ha endt opp i Norge. Saken kan illustrere det som de Bel-Air nevnte i sin epost til Landinfo i 2016, om at forstyrrelse av den offentlige orden kan medføre trusler om deportasjon, eventuelt også effektivering. Vi har ikke kjennskap til om noe liknende kan ha skjedd med palestinere som har syriske dokumenter.

De Bel-Air skriver (2015, s. 7) at syrere og palestinere under saudiske myndigheters kampanje i 2013 mot utlendinger uten legalt opphold, hadde et formelt vern mot deportasjon selv om deres opphold var «irregulært». Kilden hun referere til, Ibrahim Nafee (Arab News 2013), nevner imidlertid bare syrere. Om palestinere med syriske dokumenter er medregnet, fremgår ikke.

Landinfo har sendt forespørsel til de Bel-Air om hvorvidt dette også gjelder for palestinere med syriske dokumenter, og hun svarer (epost, 7. november 2017) at hun ikke har kommet over noe informasjon som kunne styrke eller svekke en slik antakelse.

Landinfo har sendt forespørsler til UNHCR og IOM i regionen om hvorvidt palestinere med syriske dokumenter som har blitt sittende strandet på en flyplass i mangel av innreisetillatelse, vil bli deportert dersom de tidligere har hatt lovlig opphold i en gulfstat, men ikke fått noe svar.

Kjenner Landinfo til om det har skjedd deportasjoner til Syria?

Landinfo har ingen kilder til informasjon om at det skjer deportasjoner til Syria av palestinere med syriske dokumenter. For eksempel gir omanske myndigheter informasjon om antall

Respons Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter

deportasjoner (GLMM 2017), men uten å oppgi de deportertes opprinnelsesland, eller hvor de ble deportert.

Landinfo har sendt forespørsler til UNHCR og IOM i regionen om hvorvidt det skjer deportasjoner fra gulflandene til Syria av palestinere med syriske dokumenter, men ikke fått svar. Forespørsler sendt til to palestinske organisasjoner i Midtøsten, har heller ikke blitt besvart.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- AGPS, dvs. Action Group for Palestinians in Syria (2016, 3. desember). *AGPS: Sweden refusal to grant asylum to Palestinians of Syria coming from the Gulf states, could put their lives at risk*. London: AGPS. Tilgjengelig fra <http://www.actionpal.org.uk/en/post/4316/press-release/agps-sweden-refusal-to-grant-asylum-to-palestinians-of-syria-coming-from-the-gulf-states-could-put-their-lives-at-risk> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Arab Times (2017, 19. mai). *77 Palestinian teachers turn down Kuwait jobs over salary*. *Arab Times*. Tilgjengelig via <http://www.pressreader.com/kuwait/arab-times/20170519/281698319680646> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Browning, N. & Bayoumy, Y. (2015, 6. september). *In rich Gulf Arab states, some feel shamed by refugee response*. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-gulf/in-rich-gulf-arab-states-some-feel-shamed-by-refugee-response-idUSKCN0R60H620150906> [lastet ned 30. oktober 2017]
- De Bel-Air, F. (2015). *A note on Syrian refugees in the Gulf: Attempting to assess data and policies*. Doha/Firenze/Genève: Gulf Labour Markets and Migration Programme / Gulf Research Centre / Migration Policy Center. Tilgjengelig fra http://gulfmigration.eu/media/pubs/exno/GLMM_EN_2015_11.pdf [lastet ned 19. september 2017]
- [Foreign Residency Law, Oman] (1996). *Oman: Decision No. 63 of 1996 Issuing the Implementing Regulations of the Foreign Residency Law No. 16 of 1995*. Tilgjengelig via Gulf Labour Markets and Migration <http://gulfmigration.eu/oman-decision-no-63-of-1996-issuing-the-implementing-regulations-of-the-foreign-residency-law-no-16-of-1995/?print=pdf> [lastet ned 30. oktober 2017]
- GDP, dvs. Global Detention Project (2016a, januar). *Immigration Detention. Kuwait*. Genève: GDP. Tilgjengelig fra <https://www.globaldetentionproject.org/countries/middle-east/kuwait> [lastet ned 30. oktober 2017]

Respons **Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter**

- GDP (2016b, januar). *Immigration Detention. Oman*. Genève: GDP. Tilgjengelig fra <https://www.globaldetentionproject.org/countries/middle-east/oman> [lastet ned 30. oktober 2017]
- GDP (2016c, januar). *Immigration Detention. Qatar*. Genève: GDP. Tilgjengelig fra <https://www.globaldetentionproject.org/countries/middle-east/qatar> [lastet ned 30. oktober 2017]
- GDP (2016d, januar). *Immigration Detention. Saudi Arabia*. Genève: GDP. Tilgjengelig fra <https://www.globaldetentionproject.org/countries/middle-east/saudi-arabia> [lastet ned 30. oktober 2017]
- GDP (2016e, januar). *Immigration Detention. United Arab Emirates*. Genève: GDP. Tilgjengelig fra <https://www.globaldetentionproject.org/countries/middle-east/united-arab-emirates>
- GLMM, dvs. Gulf Labour Markets and Migration (2013). *Oman: Arrests and deportations of foreign workers in irregular situations, by administrative region (2013)*. Doha/Firenze/Genève: GLMM. Tilgjengelig fra <http://gulfmigration.eu/oman-arrests-and-deportations-of-foreign-workers-in-irregular-situation-by-administrative-region-2013/> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Gulf News (2017, 27, august). Kuwait removes ban on Palestinian teachers. *Gulf News*. Tilgjengelig fra <http://gulfnews.com/news/gulf/kuwait/kuwait-removes-ban-on-palestinians-teachers-1.2077578> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Hussein, M. (2014, 21. oktober). How the UAE tried to silence a popular Arab spring activist. *The Intercept*. Tilgjengelig fra <https://theintercept.com/2014/10/21/uae-tried-silence-popular-arab-spring-activist/>
- IRB, dvs. Immigration and Refugee Board of Canada (2002). *United Arab Emirates: Availability of residence and accompanying rights to stateless Palestinian refugees who were born in the United Arab Emirates or have lived there for 20 years or more, including treatment of individuals too old to continue working, and their Dubai-born adult children who have gone abroad for more than six months*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig via <http://www.refworld.org/docid/3f7d4d5231.html> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Landinfo (2016a, 25. september). *Gulfstatene: Beskyttelse av flyktninger*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/id/3382.0> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Landinfo (2016b, 25. september). *Gulfstatene: Syrere i gulfstatene*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/id/3383.0> [lastet ned 30. oktober 2017]
- Landinfo & Migrationsverket (2013, 18. mars). *Statsløse palestinere i Kuwait*. Oslo/Stockholm: Landinfo/Migrationsverket. Tilgjengelig fra https://landinfo.no/asset/2331/1/2331_1.pdf [lastet ned 30. oktober 2017]
- Naffee, I. (2013, 31. oktober). Illegal Syrian expats can't be deported. *Arab News*. Tilgjengelig fra <http://www.arabnews.com/news/470216> [lastet ned 30. oktober 2017]
- OHCHR (u.å.a). *FAE: Ratification Status for United Arab Emirates*. Genève: OHCHR. Tilgjengelig fra http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=184&Lang=EN [lastet ned 30. oktober 2017]
- OHCHR (u.å.b). *Kuwait: Ratification Status for Kuwait*. Genève: OHCHR. Tilgjengelig fra http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=92&Lang=EN [lastet ned 30. oktober 2017]
- OHCHR (u.å.c). *Oman: Ratification Status for Oman*. Genève: OHCHR. Tilgjengelig fra http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=130&Lang=EN [lastet ned 30. oktober 2017]
- OHCHR (u.å.d). *Qatar: Ratification Status for Qatar*. Genève: OHCHR. Tilgjengelig fra http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=140&Lang=EN [lastet ned 30. oktober 2017]
- OHCHR (u.å.e). *Saudi Arabia: Ratification Status for Saudi Arabia*. Genève: OHCHR. Tilgjengelig fra http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=152&Lang=EN [lastet ned 30. oktober 2017]

Respons **Gulfstatene: Oppholdsvilkår for palestinere med syriske dokumenter**

- Sultanate of Oman (2017). *Visa types information. Entry visas for foreign residents in AGULF states*. Muscat: Sultanate of Oman. Tilgjengelig fra http://www.rop.gov.om/old/english/dg_pr_visas_agcc.asp [lastet ned 30. oktober 2017]
- The Syrian Observer (2017, 18. oktober). Why did the UAE deport dozens of Syrian families? *The Syrian Observer*. Tilgjengelig fra <http://syrianobserver.com/EN/News/33403> [lastet ned 30. oktober 2017]
- UNHCR (2008). *Regional Operations Plan 2008. Saudi Arabia, Kuwait, UAE, Qatar, Bahrain, Oman*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.refworld.org/pdfid/4756bb232.pdf> [lastet ned 15. november 2017]
- Valenta, M., & Jakobsen, J. (2017). Mixed migration to the Gulf: An empirical analysis of migrations from unstable and refugee-producing countries to the GCC 1960-2015. *Refugee Survey Quarterly*, 36(2), 33–56.
- Visit Kuwait (2017). *Kuwait visa information. Kuwait employment visa and residence visa*. [s. l.]: Visit Kuwait. Tilgjengelig fra <https://www.visit-kuwait.com/info/residence-visa.aspx> [lastet ned 30. oktober 2017]
- World Wide Visa Bureau (2017). *Saudi Arabia visa*. London: World Wide Visa Bureau. Tilgjengelig fra <http://www.visabureau.com/worldwide/saudi-arabia-visa.aspx> [lastet ned 30. oktober 2017]

Muntlig kilde

- Françoise de Bel-Air. Forskningskoordinator ved Gulf Labour Markets and Migration Programme. E-postkorrespondanse 21. september 2016 og 7. november 2017.

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.